

Onnellisten yritysten Sipoo

Sipoon elinkeino-ohjelma 2025-2028

Sisällys

1. Alkusanat.....	2
2. Valmisteluprosessi	3
3. Sipoo nyt	3
3.1. Elinkeinorakenne ja yritysdynamiikka	4
3.2. Elinkeinopoliittisen ilmapiirin kehitys.....	6
3.3. SWOT	7
4. Toimintaympäristön muutoksen keskeisiä vaikutuksia	7
5. Yhteinen tahtotila ja kehittämisen kärjet	8
5.1. Onnelliset yritykset	9
5.2. Kasvua ja kansainvälistymistä pk-yrityksille	9
5.3. Veto- ja pitovoimaa toimintaympäristöön	9
5.4. Menestystä verkostoyhteistyöstä	10
5.5. Yritysmuuttanut kuntaorganisaatio	11
6. Toteutus ja seuranta	11

1. Alkusanat

Sipoon kunnan elinkeino-ohjelma on strateginen suunnitelma, joka ohjaa kunnan toimia elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittämiseksi vuosiksi 2025-2028. Tavoitteena on luoda elinvoimainen ja houkuteleva toimintaympäristö yrityksille, edistää työllisyyttä ja tukea paikallisen talouden kestävästä kasvusta.

Elinkeino-ohjelmassa määritellään kunnan tärkeimmät painopistealueet, toimenpiteet ja tavoitteet, joiden avulla se pyrkii parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä ja houkuttelemaan uusia investointeja.

Vahva ja monipuolinen elinkeinotoiminta on kunnan elinvoimaisuuden tuki ja turva. Sipoon kunnan elinkeino-ohjelma 2025-2028 tukee kunnan päätöksentekoa ja luo suuntaviivat elinkeinotoiminnan kehittämiseksi ja tukemiseksi tulevina vuosina. Sen avulla myös markkinoidaan Sipoon yrityksiä potentiaalisena sijoittumisalueena.

Elinkeino-ohjelma on osa kunnan strategista toimintaa. Se täydentää kunnan strategiaa ja sillä on suora yhteys kunnan talouteen. Siksi elinkeino-ohjelmassa huomioidaan tiedolla johtaminen. Elinkeino-ohjelman laadinnassa on huomioitu Suomen Yrittäjien joka toinen vuosi toteuttaman Kuntabarometrin tulokset ja Uudenmaan Yrittäjien Sipoon kunnalle myöntämän Kultaisen yrittäjälipun kriteerit.

Elinkeino-ohjelman valmistelussa on haettu yhdessä alueen yritysten ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa vastauksia erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- Miten maailma on muuttunut ja miten se vaikuttaa Sipoon kunnan elinkeinorakenteeseen? Mihin suuntaan yritysilmasto on kehittynyt?
- Mikä on Sipoon kunnan visio tulevaisuudessa? Mitkä ovat keskeiset elinkeinotoimintaan liittyvät kehittämiskohteet? Minkälaiselle yritystoiminnalle pitäisi kohdistaa tonttitarjontaa?
- Mikä on Sipoon kunnan rooli elinkeinotoiminnan mahdollistajana ja uusien yritysten sijoittumisen esteiden poistajana?

Elinkeino-ohjelman mukaisen kehittämistyön onnistuminen edellyttää yritysälähtöistä, toimialarajat ylittävää toimintatapaa kunnan sisällä. Sipoon kunnassa elinkeinotoiminnan edistäminen on koko kuntaorganisaation tehtävä.

Sipoon kunnan elinkeino-ohjelma on laadittu yrittäjiä, päättäjiä ja yhteistyökumppaneita osallistaen. Suuri kiitos kaikille ohjelman laadintaan osallistuneille arvokkaasta panoksesta. Rakentava yhteistyö on avain kukoistavaan elinkeinotoimintaan.

Jukka Pietinen

Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika

2. Valmisteluprosessi

Elinkeino-ohjelma on valmisteltu yhteistyössä Sipoon yritysten ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Tilaisuuksista ja vuorovaikutusfoorumeista keskeisimmät olivat:

- Yritysfoorumi 1, 29.2.2024
- Kysely yrityksille ja sidosryhmille, kevät 2024
- Yritysfoorumi 2, 20.5.2024
- Yritysfoorumi 3, 16.9.2024
- Suurten yritysten haastattelukierros kesän ja syksyn 2024 aikana
- Tilannekatsaus kunnanhallitukselle 4.11.2024
- Esittely iltakoulussa 7.11.2024

Ohjelmanpoliittinen käsittelyjä hyväksyminen

- Elinkeinojaosto 10.12.2024
- Maankäyttöjaoston lausunto x.x.2025
- Elinkeinojaosto x.x.2025
- Kunnanhallitus x.x.2025
- Kunnanvaltuusto x.x.2025

3. Sipoo nyt

Sipoo on kasvava, pääkaupunkiseutuun rajautuva lähes 23 000 asukkaan kunta metropolialueella. Sijainti Helsinki-Vantaan lentokentän ja satamien läheisyydessä on keskeinen vahvuus, jolle on hyvä rakentaa. Pääkaupunkiseudun suuret ihmismäärät ovat Sipoon ulottuvilla. Asukkaita pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa) on noin 1,2 miljoonaa ja muissa Sipoota ympäröivissä kunnissa yhteensä 200 000.

Kuva 1: Sipoon sijainti Uudellamaalla

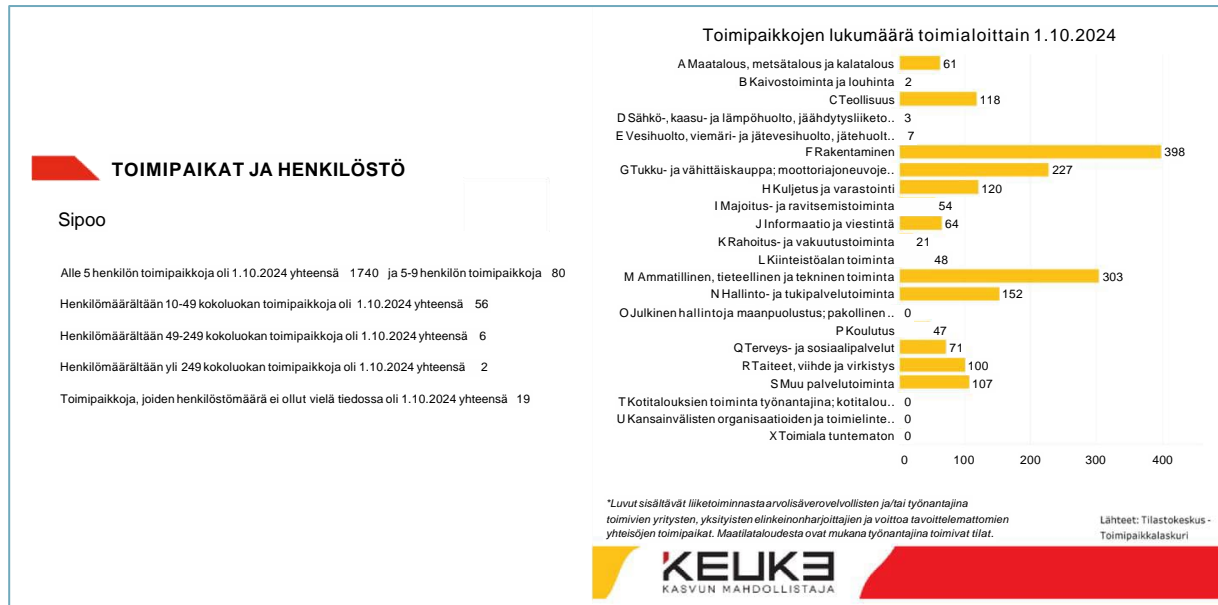
Sipoo on kasvukunta. Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI:n vuonna 2024 laatiman väestöennusteen mukaan Sipoo kasvaa vuoteen 2040 mennessä jopa enemmän kuin Tilastokeskus on ennustanut. Sipoon suhteellinen kasvu on voimakkainta kaikista KUUMA-alueen kunnista (kymmenen pääkaupunkiseudun kehyskuntaa).

MDI:n ennuste arvioi Sipoon asukasmääräksi vuonna 2040 yhteensä noin 26 570 asukasta. Asukkaiden määrä kasvaa siten yli 5 900 asukkaalla, mikä merkitsee 28,6 prosentin kasvua. Väestönkasvua Sipooseen odotetaan muualta Suomesta, etenkin pääkaupunkiseudulta. MDI arvioi Sipoon muuttovetovoiman vahvistuvan tulevina vuosina.

Vuositason vaihtelut Sipoon väestönkasvussa voivat olla erittäin suuria. Muuttoliikkeen vaihtelut riippuvat osin kaavoituksesta ja ovat hyvin riippuvaisia myös pääkaupunkiseudun kehityksestä.

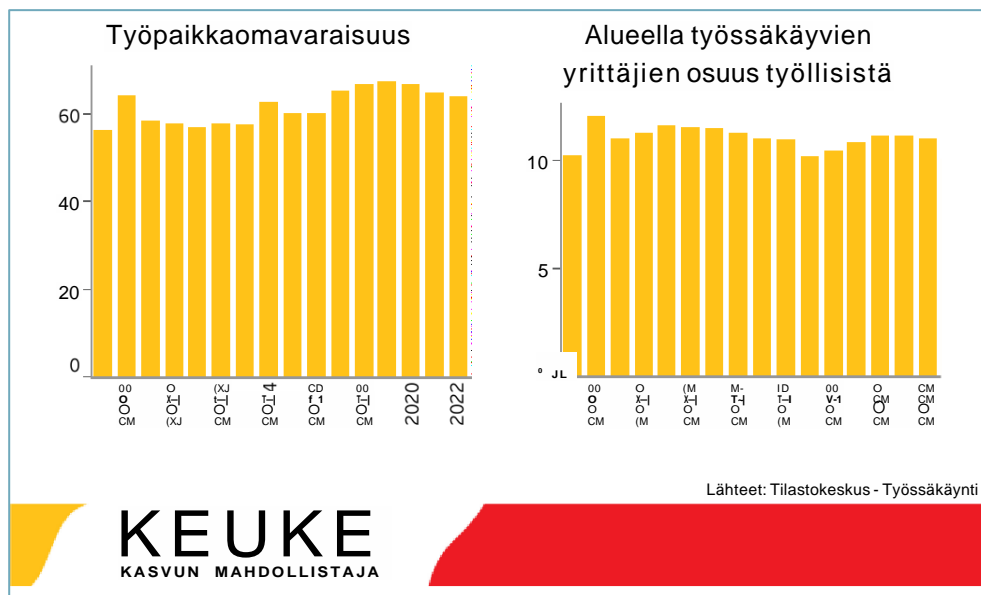
3.1. Elinkeinorakenne ja yritysdynamiikka

Sipoon yrityskehitys on pienyritysvaltainen. Suurin osa Sipoon toimipaikoista on alle 5 henkilön yrityksissä, joita oli lokakuun 2024 lopulla yhteensä 1 740. Toimialarakenteessa korostuu rakennusalan yritysten merkittävä osuus.

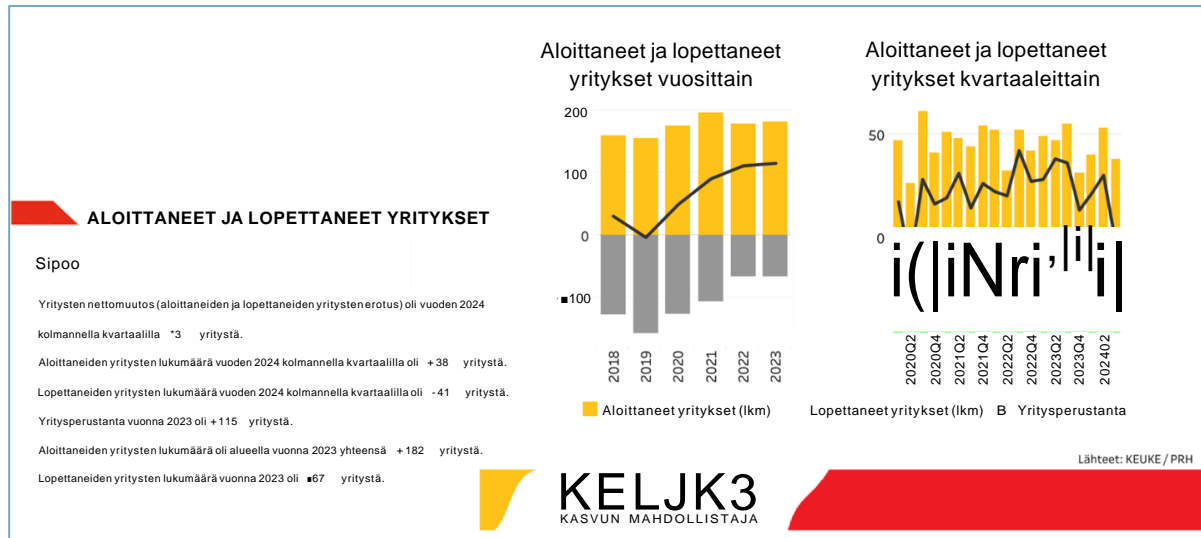
Kuva2: Sipoon yritysten toimipaikat ja toimialarakenne (Lähde: Keuke)

Sipoon työpaikkaomavaraisuus eli alueella työssäkäyvien ja asuvan työvoiman määrän välinen suhde oli vuonna 2022 64,1. Alueella työssäkäyvien yrittäjien osuus työllisistä oli vastaavasti 11 %, ja työssäkäyvien yrittäjien määrä 1200.

Kuva 3: Sipoon työpaikkaomavaraisuus (Lähde: Keuke)

Seuraavassa kuvassa tarkastellaan Sipoon aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrää vuosittain ja kvartaaleittain.

Kuva 4: Aloittaneet ja lopettaneet yritykset Sipoossa (Lähde: Keuke)

3.2. Elinkeinopoliittisen ilmapiirin kehitys

Suomen Yrittäjien Kuntabarometri-kyselyllä kartoitetaan joka toinen vuosi kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopoliittikan tilaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja kuntakohtaisesti. Kuntabarometri korvasi aiemman elinkeinopoliittisen mittaristokyselyn eli ELPO:n vuonna 2020. Sipoon keskiarvot olivat tulleet alaspäin kaikilla osa-alueilla vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2020, mutta vuonna 2024 barometrin tulokset kääntyivät ylöspäin. Kyselyyn vastanneiden yritysten määrä on alhainen, joten jatkossa on tärkeää, että entistä useammat yritykset saadaan vastaamaan siihen.

SUOMEN YRITTÄJIEN KUNTABAROMETRI asteikko 1-5, 1=erittäin huono, 5=erittäin hyvä						
Kokonaisarvosanat	SIPOO 2024 (N=27)	SIPOO 2022 (N=26)	SIPOO 2020 (N=36)	Uusimaa, keskiarvo 2024	Uusimaa, korkein 2024	Valta- kunnallinen keskiarvo 2024
Elinkeinopoliittikan onnistuminen	2,78	2,48	3,21	2,93	Pukkila 3,77 (N=25)	3,17
Elinkeinopoliittikan 6 osa-alueetta:						
Kunnan päätöksenteon yrityslähtöisyys	3,23	2,42	3,29	3,19	Inkoo 4 (N=12)	3,22
Elinkeinopoliittikan asema kunnassa	2,85	2,40	3,26	2,98	Myrskylä 4 (N=11)	3,18
Yrityspalvelut	3,08	2,64	3,03	3,15	Mäntsälä (N=18)	3,38
Kunnan hankintapolitiikka	2,88	2,47	2,92	2,84	Pukkila 3,86 (N=25)	3
Infrastruktuuri	2,92	2,24	2,89	3,06	Inkoo 3,58 (N=12)	3,26
Koulutus ja osaaminen	3,32	2,54	2,84	3,27	Myrskylä 4 (N=11)	3,44

Kuva 5. Yhteenvedo Sipoon, Uudenmaan ja koko maan arvosanoista Suomen Yrittäjien kuntabarometrissa 2024

3.3.SWOT-analyysi

Sipoon elinkeino-ohjelman SWOT-analyysi rakentuu yhdessä toimijoiden kanssa tunnistetuille vahvuuksille, mahdollisuuksille, kehittämistarpeille ja haasteille. Haasteet liittyvät sekä kunnan omaan toimintaan että toimintaympäristöön.

Kuva 6: Sipoon SWOT- uhkista mahdollisuuksiin

4. Toimintaympäristön muutoksen keskeisiä vaikutuksia

- Ilmastonmuutos ja luontokato vaikuttavat kaikkeen ympärillämme. Kiireellisiä toimia tarvitaan sekä yrityksissä että näiden toimintaympäristössä.
 - Energiamurros, puhdas siirtymä ja kiertotalous tarjoavat yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia.
 - Elinkeino-ohjelmalla on linkitys myös Sipoon ilmastosuunnitelmaan.
- Kestävyys on kilpailuetu. Siksi on järkevää tavoitella kestävä ja vastuullista yritystoimintaa.
- Yritysten liiketoimintamallit ovat muutoksessa - tarvitaan uutta ajattelua tontti- ja toimitilaratkaisujen tarjontaan ja niihin liittyviin rahoitusratkaisuihin.
- Teollisuuspuistojen merkitys kasvun ajureina ja puhtaassa siirtymässä korostuu uudessa kansallisessa teollisuuspoliittisessa strategiassa. Mitä Sipoossa voidaan tehdä teollisten keskittymien ja ekosysteemien syntymisen tukemiseksi?

5. Yhteinen tahtotila ja kehittämisen kärjet

Elinkeino-ohjelman valmistelun aikana muodostettu tahtotila rakentuu seuraavista elementeistä:

- Sipoossa on Suomen onnellisimmat pk-yritykset.
 - Kunnan näkyvät panostukset tukevat sipoolaista yritystoimintaa.
- Sipoo erottuu positiivisesti kovenevassa kilpailuympäristössä.
 - Sipooseen sijoittuu uusia tuotannollisia ja palveluyrityksiä, jotka työllistävät etenkin sipoolaisia.
- Sipoolaiset yritykset kasvavat ja kansainvälistyvät.
 - Tietopohjainen toiminta sekä Keuke- ja KUUMA-yhteistyö antavat vahvan tuen yritysten kasvulle ja kansainvälistymiselle.
- Yhteistyö eri toimijoiden välillä kukoistaa.
 - Toimialojen sujuvat prosessit edistävät elinkeinotoimintaa.
 - Elinkeinopalveluiden aktiivinen verkostoyhteistyö vahvistaa yritysten osaamista.
 - Luodaan tietopohjainen polku tahtotilasta tavoitteisiin, keinoihin ja mittareihin

Tahtotilan käytännön toteutusta varten on valittu viisi kehittämisen kärkeä, joista kullakin on omat osatavoitteensa, keinonsa ja mittarinsa.

Kuva 7: Sipoon elinkeino-ohjelman viisi kärkeä

5.1. Onnelliset yritykset

Tavoite: Sipoo erottuu muista kunnista yritysten onnellisuudella ja hyvinvoinnilla.

Merkitys: Hyvinvoivat ja menestyvät yritykset ja yrittäjät varmistavat Sipoon menestymisen.

Keinot:

- Sipoon-konsernin laadukkaat ja monipuoliset tukipalvelut yrityksille.
- Palvelujen muokkaaminen yritysten tarpeiden mukaan.
- Kunnan tarjoamat hyvinvointia ja osaamista edistävät palvelut yritysten käytössä.
- Yrittäjien keskinäisen verkostoitumisen tukeminen.
- Yrittäjyyttä tukevan palvelupolun rakentaminen.

Mittarit:

- Suomen Yrittäjien kuntabarometri.

5.2. Kasvua ja kansainvälistymistä pk-yrityksille

Tavoite: Työllistävien pk-yritysten määrä kasvaa ja liiketoiminta kansainvälistyy.

Merkitys: Yritysten kasvuja kansainvälistyminen luo kuntaan elinvoimaa.

Keinot:

- Kasvun mahdollistaminen sisäisellä ja ulkoisella verkostoyhteistyöllä.
- Yritysten avustaminen kansainvälistymistä tukevien palvelujen löytämisessä.
- Sipoon-konsernin koulutus- ja osaamispalvelut yritysten käytössä.
- Keuken palvelujen hyödyntäminen

Mittarit:

- Palvelujen käyttö.

5.3. Veto- ja pitovoimaa toimintaympäristöön

Tavoite: Sipoo tarjoaa hyvät sijoittumis- ja asettautumismahdollisuudet yrityksille.

Merkitys: Monipuolinen elinkeinorakenne vahvistaa ja vakauttaa Sipoon elinvoimaa.

Keinot:

- Monipuolinen yritystonttien ja asumismahdollisuuksien tarjonta.
- Sujuvat luvitus- ja sijoittumispalvelut.
- Alueiden ennakoiva varaaminen teollisten keskittymien rakentumiselle ja liiketiloille.

- Aktiivinen markkinointi ja investointien houkuttelu.
- Yhteistyö koulutuslaitosten kanssa osaavan työvoiman varmistamiseksi.
- Hyvien liikenneyhteyksien, joukkoliikenteen ja tietoliikenteen varmistaminen.

Mittarit:

- Suomen Yrittäjien kuntabarometri.
- Toimialarakenteen muutos.
- Yritystoimipaikkojen määrän kehitys.

5.4. Menestystä verkostoyhteistyöstä

Tavoite: Verkostojen resurssit ja osaaminen ovat yritysten käytössä.

Merkitys: Palvelut tuottavat yrityksille lisäarvoa ja vahvistavat kunnan elinvoimaa.

Keinot:

- TE-yhteistyön toimintamallin rakentaminen ja kehittäminen.
- Työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointi.
- Liiketoimintaekosysteemien/klusteriyhteistyön mahdollisuuksien tunnistaminen ja aktivointi.
- Yhteistyön vahvistaminen keskeisten kumppanien ja sidosryhmien kanssa: Keuke, Keuda, korkeakoulut, KUUMA-kunnat, Helsinki Ring of Industry, Kerava-Sipoo-työllisyysalue, Sipoon/Uudenmaan/Suomen yrittäjäjhdistykset, kauppakamarit, ELY-keskus, Uudenmaan liitto.

Mittarit:

- Toimivat verkostot.
- Kehittyvät ekosysteemit.

Kuva 8: Keskeiset kumppanuudet elinkeino-ohjelman toteutuksessa

5.5. Yritysmuoneinen kuntaorganisaatio

Tavoite: Koko kuntaorganisaatio toimii yritys- ja yrittäjyysmuoneisesti.

Merkitys: Toimialarajat ylittävä yhteistyö ohjaa keskittymään strategisesti oikeisiin toimenpiteisiin.

Keinot:

- Toimialojen ja elinkeinotoiminnan yhdyspintojen toimivuuden varmistaminen.
- Toimialojen tiivis yhteistyö yritysten ja investointien houkuttelussa.
- Yhden luukun periaate yritysten yhteydenotoille.
- Yritysvaikutusten arviointi suunnittelussa, päätöksenteossa ja hankinnoissa.
- Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen varhaiskasvatuksesta lähtien eri ikäryhmille.
- Kestävyys- ja ilmastotavoitteiden toteuttaminen sekä yritysten tukeminen puhtaassa siirtymässä ja kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntämisessä.

Mittarit:

- Suomen Yrittäjien kuntabarometri.

6. Toteutus ja seuranta

- Kunnanhallitus ja sen alainen jaosto koordinoivat elinkeino-ohjelman ja siihen liittyvien toimenpidesuunnitelmien toteutusta ja toiminnan arviointia.
- Sipoon kunta kehittää tiedolla johtamisen prosesseja. Elinkeino-ohjelmaan liittyvien mittareiden kehitystä seurataan ja niiden toteutumista arvioidaan vuosittain.
- Elinkeino-ohjelman toteutusta varten laaditaan tarvittaessa erilliset kehittämissuunnitelmat.
- Elinkeino-ohjelman toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle ja -valtuustolle tilinpäätösten yhteydessä.
- Tavoitteiden toteutuminen edellyttää riittävää resursointia ja kunnan kaikkien toimialojen välistä saumatonta yhteistyötä.